

Марушевич М.К., студент II курсу ОС Магістр, спеціальність “Ветеринарна медицина”
Науковий керівник – Супрович Т.М, доктор с.-г. наук, професор
Подільський ДАТУ, м. Кам’янець-Подільський, Україна

АНАЛІЗ ПОШИРЕННЯ ГЕЛЬМІНТОЗІВ СОБАК НА БАЗІ ХМЕЛЬНИЦЬКОЇ РАЙОННОЇ ДЕРЖАВНОЇ ЛІКАРНІ ВЕТМЕДИЦИНИ

Актуальність теми. Епізоотичний стан з паразитарних захворювань домашніх тварин в умовах великих міст України залишається складним і спостерігається тенденція до його погіршення. У поширенні багатьох інвазій значну роль відіграють собаки – носії статевозрілих форм збудників, личинкові стадії яких спричиняють у свійських тварин і людей такі хвороби, як ехінококоз, токсокароз, ценуроз, цистицеркоз. Тому гельмінтози цього виду тварин викликають особливу зацікавленість не лише спеціалістів ветеринарної медицини, а значною мірою медичних працівників як джерело зооантропонозів. За чисельними повідомленнями дослідників у собак широко реєструються кишкові гельмінтози. Інвазованість ними досліджених тварин сягає 36-100 %.

Успіх боротьби з гельмінтозами дрібних домашніх тварин багато в чому залежить від наукового обґрунтування комплексу заходів, які можуть бути здійснені тільки на основі детального вивчення і врахування всіх аспектів взаємовідносин в системі “паразит-хазяїн”. Разом з тим у відносинах “гельмінт-собака” на життєдіяльність паразитів суттєво впливають ряд факторів: порода, вік, порода, фізіологічні особливості інвазованої тварини, стан її імунної системи тощо.

Метою досліджень було вивчити закономірність поширення основних кишкових гельмінтозів собак в умовах Хмельницького району. Провести копроскопію матеріалу від собак різного віку та встановити ураженість гельмінтами.

Методи досліджень. Загальноприйняті гельмінтоскопічні методи (гельмінтоскопія, овоскопія, гельмінтоларвоскопія). Дослідження проведено на базі Хмельницької районної державної лікарні ветеринарної медицини. За період роботи обстежено 152 собаки, від яких взято 348 проб фекалій для копроскопії, та 23 зіскрібки ґрунту та піску з вольєрів.

Результати дослідження. В результаті проведених досліджень у собак виявлено 5 видів нематод: *Toxascaris leonine*, *Toxocara canis*, *Ancylostoma caninum*, *Uncinaria stenocephala*, *Trichuris vulpis* та 4 види цестод: *Dipylidium caninum*, *Taenia hydatigena*, *Taenia pisiformis*, *Echinococcus granulosus*.

Дослідженнями встановлено, що нематоди *Toxascaris leonine*, *Toxocara canis*, *Ancylostoma caninum*, *Uncinaria stenocephala*, *Trichuris vulpis* широко розповсюджені серед собак всіх груп. Екстенсивність інвазії становила *T. canis* (23,2-100 %), *T. leonine* (6,3-100 %), *U. stenocephala* (6,4-24,4 %), *T. vulpis* (1,2-3,3 %).

Поширення цих нематод залежить від умов утримання та годівлі. У собак, які вільно утримувалися – спостерігали 100 % інвазованість. Ці тварини мали доступ до сміттєзбірників контейнерів та різних звалищ. Найменший відсоток зараження – у тварин з розплідників та квартирних собак. Тварини, які належали

мешканцями міських квартир, на 38,6 % були інвазовані гельмінтами 3-4 видів. Собаки цієї категорії заражені токсокарами (31,45 %) та дипілідіями (20,43 %), значно менше унцинаріями (8,23 %), токскарісами (5,35 %), теніями (3,5 %), анкілостомами (1,2 %) і трихурісами (1,8 %).

Інтенсивність інвазованості цестодами також залежала від умов утримання та годівлі. Так, вольєрні і вартові собаки були уражені дипілідіями на 100 %. Екстенсивність інвазії собак *D. caninum* залежала від ступеню ураження їх блохами – проміжними хазяями дипілідій. Екстенсивність інвазії теніями була найвища у вартових – 100 % і вольєрних – 31,8 % собак. У собак цих груп більша можливість поїдати нутрощі сільськогосподарських тварин, інвазованих личинками тенід.

Найвища інвазованість нематодами серед “квартирних” собак виявлена серед порід: вівчарок (31,5 %), різеншнауцерів (29 %), догів (25,3 %), пуделів карликових (22 %). Деяко вищим був відсоток цестодозної інвазованості. Цестодою *Dipylidium caninum* найбільш уражені собаки породи різеншнауцер (72 %), тер’єр (33 %), дог (31,1 %), вівчарки (30,1 %), спанієлі (24 %). Це, на нашу думку пов’язане зі ступенем ураження блохами. Зокрема, собаки порід, що мають довгу шерсть, інвазовані в більшій мірі.

Мисливські породи собак (дорослі тварини) на 94,9-100 % були уражені цестодами, особливо в зимово-весняну пору року, а їх цуценята – на 100 % нематодами (токсокарами) і цестодами (дипілідіями).

УДК 619:618:714:616.9

Михайлевський С.І., студент ОС “Магістр”, спеціальність “Ветеринарна медицина”

Науковий керівник – Захарова Т.В., кандидат ветеринарних наук, доцент

Подільський ДАТУ, м. Кам’янець-Подільський, Україна

ІНТЕНСИВНА АНТИБІОТИКОТЕРАПІЯ КОРІВ ЗА ГНІЙНОГО ПІСЛЯРОДОВОГО ЕНДОМЕТРИТУ

Запальні процеси в матці у корів виникають частіше, ніж в інших відділах статеві системи. У більшості випадків запалення матки протікає у вигляді ендометриту, який виникає при патології родів чи післяродового періоду. Це пояснюється підвищеною чутливістю матки в післяродовий період до дії інфекційного чинника та критичним зниженням імунобіологічної резистентності організму самок. За даними літератури, у ряді господарств України на ендометрит з гострим чи хронічним перебігом хворіють до 70 % корів і більше.

В основі комплексного лікування корів за гнійного ендометриту лежить антисептична терапія, направлена на знищення патогенної мікрофлори. Вона повинна бути доповнена заходами направленими на: своєчасне та повне видалення ексудату з порожнини матки, відновлення її тонусу, стимулювання регенеративних процесів та відновлення гомеостазу організму. Тому комплексна терапія корів за гнійного ендометриту поряд з етіотропними засобами повинна включати методи підвищення імунного захисту організму, нормалізації обміну речовин та прискорення регенеративних процесів.